

۱۲۶۳ معاونت پژوهش

عنوان و نام پدیدآور:	مجموعه مصاحبه‌های همایش ملی حوزه انقلابی ۲/ به کوشش علیرضا کریمی.
مشخصات نشر:	قم: مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری:	۱۵۲ ص.
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۴۲۹-۱۸۳-۵
موضوع:	حوزه‌های علمی -- ایران -- کنگره‌ها
موضوع:	<i>Islamic theological seminaries -- Iran -- Congresses*</i>
موضوع:	روحانیت -- ایران -- فعالیت‌های سیاسی -- کنگره‌ها
موضوع:	<i>Clergy -- Political activity -- Iran -- Congresses</i>
موضوع:	روحانیت -- ایران -- مصاحبه‌ها
موضوع:	<i>Clergy -- Iran-- Interviews</i>
رده بندی دیویی:	۲۹۷/۰۷۱
رده بندی کنگره:	BPV/۴/۵۸۴ ۱۳۹۶
شناسه افزوده:	کریمی، علیرضا، ۱۳۵۲ -
سرشناسه:	همایش ملی حوزه انقلابی (۱۳۹۶ : قم)
شناسه افزوده:	جامعه المصطفی ﷺ العالمية. مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ
شناسه افزوده:	<i>Almustafa International University/Almustafa International Translation and Publication center</i>
وضعیت فهرست نویسی:	فیا
شماره کتابشناسی ملی:	۴۶۷۱۱۷۵

حق چاپ برای ناشر محفوظ است

مجموعه مصاحبه‌های همایش ملی حوزه انقلابی (۲)

چاپ اول: ۱۳۹۶ ش / ۱۴۳۸ اق

ناشر: مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ

● چاپ: زلال کوثر ● قیمت: ۱۰۰۰۰۰ ریال ● شمارگان: ۷۰۰ نسخه

مراکز پخش

◀ ایران، قم، خیابان معلم غربی (حجثیه)، نبش کوچه ۱۸ :

تلفن: ۰۲۵ ۳۷۸۳۶۱۳۴ +۹۸ ۲۵ ۳۷۸۳۶۱۰۵ / (داخلی) ۰۲۵

◀ ایران، قم، بلوار محمدامین، سه راه سالاریه. تلفن: ۰۲۵ - ۳۲۱۳۳۱۰۶

◀ ایران، قم، مجتمع ناشران، طبقه سوم واحد ۳۰۸. تلفن: ۰۲۵-۳۷۸۴۲۴۰۲

 <http://buy-pub.miu.ac.ir/>

 https://telegram.me/pub_almostafa

 <http://pub.miu.ac.ir>

 miup@pub.miu.ac.ir

باسپاس از دست اندرکارانی که ما را در تولید این اثر یاری رساندند.

- مدیر انتشارات: مرتضی محمدعلی نژاد شانی
- مدیر تولید: جعفر قاسمی ابهری
- ناظر فنی: محمدباقر شکری
- ناظر گرافیک: مسعود مهدوی
- ناظر چاپ: نعمت‌الله یزدانی
- صفحه آرا: علی عبادی‌فر

مجموعه مصاحبه‌های همایش ملی حوزه انقلابی (۲)

مجمع طلاب و فضلاء مسجد سلیمان مقیم قم، با مشارکت و همکاری

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران، جامعه المصطفیٰ العالمیه،
جامعه الزهراء، مؤسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی، مؤسسه آموزش عالی اخلاق و تربیت، مدیریت
پژوهش و تحقیقات کاربردی روحانیت، مجمع نمایندگان طلاب و فضلاء حوزه علمیه قم.

اعضای شورای سیاست‌گذاری

حجج الاسلام والمسلمین: سید حسن ربانی، حسین بهرامی، محمدحسن زمانی، ولی‌الله هاشم
پور، علی همت بناری، عبدالمجید نمازی، مرتضی طاهری، هادی کیانپور، لطف‌الله سجادمش،
علیرضا کریمی، عبدالرحیم پیوندی، علیرضا خدادادی، علی مولایی، کیانی، علی اصغر شکروی، سید
محمی‌الدین قوامی، نصیری.

اعضای کمیته علمی

حجج الاسلام والمسلمین: علی همت بناری، کمال نادری، محمد رضا ضمیری، هادی کیانپور، لطف‌الله
سجادمش، ولی‌الله هاشم پور و مصطفی محمدی.

اعضای کمیته اجرایی

علیرضا خدادادی، حسین کاظمی، مجید نجفی، محمد زاهد خجسته، سلیمان خانجانی رفیع

مرکز بین‌المللی
ترجمه و نشر
المصطفیٰ

سخن ناشر

با پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی و در عصر جهانی شدن ارتباطات، پرسش‌ها و چالش‌های نوینی در حوزه علوم انسانی فراروی اندیشمندان مسلمان قرار گرفت که برخاسته از مسئولیت دشوار حکومت در این عصر است؛ دورانی که پای‌بندی به دین و سنت در مدیریت همه‌جانبه کشورها بسیار چالش‌برانگیز می‌نماید. از این‌رو مطالعات و پژوهش‌های به‌روز، جامع، منسجم و کاربردی در حوزه دین، بر اساس معیارهای معتبر جهانی و اندیشه‌های ناب و ژرف، بایسته و ضروری است و جلوگیری از انحرافات فکری و تربیتی پژوهندگان حوزه دین، مهم و مورد عنایت بنیان‌گذاران این شجره طیبه، به‌ویژه معمار بزرگ انقلاب اسلامی، امام خمینی رحمته‌الله و مقام معظم رهبری (دام ظلّه العالی) می‌باشد.

جهانی‌شدن و گسترش سلطه فرهنگی غرب در سایه رسانه‌های فرهنگی و ارتباطی اقتضا دارد که دانش‌پژوهان و علاقه‌مندان به این مباحث، با اندیشه‌های بلند و ارزش‌های متعالی آشنا شوند و این مهم با ایجاد رشته‌های تخصصی، تولید متون جدید و غنی، گسترش دامنه آموزش و تربیت سازمان‌یافته به سرانجام خواهد رسید. این فرایند گاه در پرداختن به مباحث بنیادین و تدوین متون تخصصی تعریف می‌شود و گاه در نگارش بحث‌های علمی، اما نه‌چندان پیچیده و تخصصی به ظهور می‌رسد.

بالندگی مراکز آموزشی در گرو نظام آموزشی منسجم، قانونمند و پویاست. بازنگری در متن‌ها و شیوه‌های آموزشی و پژوهشی و به‌روز کردن آنها نیز این انسجام و پویایی و در نتیجه نشاط علمی مراکز آموزشی و پژوهشی را در پی دارد.

مرکز بین‌المللی

ترجمه و نشر المصطفی رحمته‌الله

سخن نخست

انقلاب اسلامی ایران که در بهمن ۱۳۵۷ به وقوع پیوست، به اعتراف همه تحلیل‌گران، بزرگ‌ترین حادثه عصر معاصر بوده و تأثیر شگرفی در ابعاد منطقه‌ای و بین‌المللی داشته است. بی‌گمان، در کنار رهبری داهیان‌ه حضرت امام خمینی علیه السلام و حضور مجاهدانه ملت بزرگ ایران، روحانیت، نقشی بنیادین و تأثیری انکارناپذیر در برپایی انقلاب اسلامی و شکل‌گیری نظام اسلامی داشته، و این مهم، جلوه‌ای از ظرفیت بی‌کران حوزه‌های علمیه در انقلابی‌گری است.

انقلابی‌گری به معنای دغدغه دینی در اجرای احکام الهی، حضور فعالانه و تأثیرگذار در عرصه‌های اجتماعی و تلاش برای برپایی حکومت اسلامی، از ویژگی‌های جدایی‌ناپذیر حوزه‌های علمیه است که ریشه در تاریخ اسلام و سیره نبی مکرم اسلام صلی الله علیه و آله و اهل بیت علیهم السلام دارد که در طول حیات مبارکشان، پیوسته در اندیشه حاکمیت دین خدا بر جامعه و برقراری حکومت اسلامی بوده و در این راه، ناملايمات بی‌شماری چون تهمت و تهدید و زندان و تبعید را به جان خریده و سرانجام هستی خویش را تقدیم پروردگار کرده‌اند.

در عصر کنونی که پس از برپایی حکومت اسلامی، منافع جاه‌طلبان بدسرشت به خطر افتاده و دشمن، پرتکاپوتر از گذشته، قلب اسلام را هدف گرفته است، رسالت حوزه‌های علمیه و روحانیت که داعیه تأسی به سیره معصومین علیهم السلام را دارند، بسیار سنگین‌تر شده است. بی‌تردید، عامل مطمئنی که حوزه را برانجام تکالیف گران‌ش موفق می‌دارد، روحیه انقلابی و انقلابی‌گری است.

حوزه با این مؤلفه خواهد توانست از فرصتی تاریخی و طلایی که به سبب انقلاب اسلامی و شکل‌گیری نظام اسلامی به دست آورده است، برای تحقق رسالت الهی خود بهره‌برداری کند. از این روست که مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) در موقعیت‌های مختلف برای این مؤلفه مهم در حوزه، تأکید کرده و حوزویان را از فاصله‌گرفتن از روحیه و منش انقلابی برحذر داشته‌اند.

مجمع طلاب و فضیله‌های مسجد سلیمان مقیم قم با حمایت و مشارکت مؤثر مراکز حوزوی، در راستای امتثال اوامر و تحقق منویات رهبر معظم انقلاب اسلامی (مدظله العالی) و با هدف تبیین شاخص‌ها و دست‌یابی به راهکارهایی برای انقلابی ماندن حوزه‌های علمیه و گفتمان‌سازی مؤثر در این زمینه، اقدام به برپایی «همایش ملی حوزه انقلابی» کرده است. در پرتو تلاش خستگی‌ناپذیر دست‌اندرکاران، کمیته علمی همایش با هدف گفتمان‌سازی و تبیین چستی حوزه انقلابی و شاخص‌های آن، مجموعه مصاحبه‌هایی را با شخصیت‌های انقلابی حوزه تهیه کرده است که بخشی از این مصاحبه‌ها در این مجموعه تقدیم علاقه‌مندان گردیده است.

شایسته است از تلاش‌های فاضل ارجمند، جناب حجت‌الاسلام والمسلمین آقای علیرضا کریمی که تهیه و تدوین این مجموعه، نتیجه زحمات ایشان است، قدردانی کنم. ضمن سپاس خاضعانه به درگاه باری تعالی و عنایات حضرت بقیه‌الله الاعظم (عج)، بر خود لازم می‌دانم از همه مراکز حوزوی و نمایندگان گران‌قدرشان که به‌طور مؤثر در پشتیبانی و اجرای همایش ما را یاری رسانده‌اند، مانند: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه سراسر کشور، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواران، جامعه‌المصطفی (ع) العالمیه، جامعه الزهراء (ع)، مؤسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی (عج)، مؤسسه آموزش عالی اخلاق و تربیت، مدیریت پژوهش و تحقیقات کاربردی روحانیت، مجمع نمایندگان طلاب، و نیز اعضای محترم کمیته علمی و شورای سیاست‌گذاری، به‌ویژه دو شخصیت گران‌قدر، حضرت حجت‌الاسلام والمسلمین آقای سید حسن ربانی و حضرت حجت‌الاسلام والمسلمین آقای حسین بهرامی که در تمام مراحل برگزاری همایش حضور مؤثر و تعیین‌کننده داشته و ضمن مدیریت و راهبری برنامه‌های همایش، مشوق دیگر دست‌اندرکاران این همایش بوده‌اند، سپاس‌گزاری کنم.

علی همت بناری

دبیر علمی همایش حوزه انقلابی

فهرست

- مقدمه ۹
۱. بیانات مقام معظم رهبری (دام ظلّه العالی) در دیدار اعضای مجمع نمایندگان طلاب و فضایی حوزه علمیّه قم ۱۳۹۴/۱۲/۲۵ ۱۱
۲. حوزه انقلابی؛ ارائه دهنده الگو در جامعه اسلامی - گفت وگو با آیت الله العظمی سبحانی ۱۵
۳. حوزه انقلابی؛ منادی وحدت - گفت وگو با آیت الله یزدی ۱۷
۴. حوزه انقلابی؛ حافظ دین - گفت وگو با آیت الله استادی ۲۱
۵. حوزه انقلابی؛ حوزهی مدافع نظام - گفت وگو با آیت الله مقتدایی ۲۳
۶. حوزه انقلابی؛ حوزهی پیشرو - گفت وگو با آیت الله اعرافی ۲۷
۷. حوزه انقلابی؛ همگام با زمان - گفت وگو با آیت الله احمد بهشتی ۲۹
۸. حوزه انقلابی؛ پیوند میان معنویت و سیاست - گفت وگو با حجت الاسلام و المسلمین رئیسی ۳۳
۹. حوزه انقلابی؛ اسلام سیاسی - گفت وگو با آیت الله محسن اراکی ۳۹
۱۰. حوزه انقلابی؛ حوزهی مبتنی بر تحقیق و تعمق - گفت وگو با آیت الله شفیعی ۴۱
۱۱. حوزه انقلابی؛ پشتوانه نظری نظام اسلامی - گفت وگو با حجت الاسلام و المسلمین پور محمدی ۴۹
۱۲. حوزه انقلابی؛ معنا و مفهوم - گفت وگو با حجت الاسلام و المسلمین پارسانیا ۶۷
۱۳. حوزه انقلابی؛ آسیب ها و چالش ها - گفت وگو با آیت الله کعبی ۷۹
۱۴. حوزه انقلابی؛ راهکارهای انقلابی ماندن - گفت وگو با حجت الاسلام و المسلمین رجبی ۸۵
۱۵. حوزه انقلابی؛ حوزه ای پاسخگو - گفت وگو با حجت الاسلام و المسلمین جمشیدی ۱۰۱
۱۶. حوزه انقلابی؛ حوزه تمدن ساز - گفت وگو با حجت الاسلام و المسلمین خسروپناه ۱۱۹
۱۷. حوزه انقلابی؛ شاخص ها و مؤلفه ها - گفت وگو با حجت الاسلام و المسلمین مبلغی ۱۲۵
۱۸. حوزه انقلابی؛ سدی در برابر تحریف ها - گفت وگو با حجت الاسلام و المسلمین حسینی خراسانی ۱۳۳
۱۹. حوزه انقلابی؛ رسالت های راهبردی - گفت وگو با حجت الاسلام و المسلمین لک زایی ۱۳۷
۲۰. حوزه انقلابی؛ حوزه در تراز انقلاب - سخنرانی استاد رحیم پور ازغدی ۱۴۵

مقدمه

پیرو فرمایشات مقام معظم رهبری (دام ظلّه) در دیدار مجمع نمایندگان فضلا و طلاب حوزه علمیه‌ی قم در اسفند ۹۴ و بیان ضرورت حوزه‌ی انقلابی و لزوم آن در حفظ و تداوم ارزش‌های نظام و انقلاب در عرصه‌ی داخلی، منطقه‌ای و بین‌المللی و جلوگیری از نفوذ دشمنان قسم خورده اسلام و انقلاب؛ از یک سو، و وجود خلاء و کاستی‌های فراوان در ادبیات حاکم بر بحث حوزه‌ی انقلابی و ضرورت گفتمان‌سازی در سطح نخبگان حوزوی در پاسخ به ندای رهبر بصیر و فرزانه انقلاب، بر آن شدیم تا مجموعه‌ی مصاحبه‌های همایش ملی حوزه انقلابی را تدوین نماییم.

وجود مراجع و آیات عظام و فرهیختگان انقلابی در حوزه‌ی علمیه، فرصتی مغتنم را فراهم نمود تا پای صحبت این بزرگان از تجربیات گرانبها و ذی‌قیمت ایشان به طور مستقیم و غیر مستقیم بهره‌ها ببریم و جا دارد از صبر، حوصله و زمانی که در اختیار همایش ملی حوزه‌ی انقلابی قرار دادند، تشکر و قدردانی نماییم.

تدوین این مجموعه که به سفارش مجمع طلاب و فضلاء مسجد سلیمانی مقیم قم به اینجانب محول گردید، در صدد پاسخ به سؤالات ذیل، پیرامون حوزه‌ی انقلابی برآمده است:

۱. ماهیت حوزه‌ی انقلابی، مبانی، شاخص‌ها، راهکارها، بایدها و نبایدها، چالش‌ها و آسیب‌های موجود و ممکن.

۲. مشخصه‌های مدیریتی، آموزشی، پژوهشی، تربیتی، فرهنگی، تبلیغی حوزه‌ی انقلابی.
۳. رسالت حوزه در قبال نظام جمهوری اسلامی، مردم، نخبگان، جهان اسلام و جامعه بین‌الملل. امید است که این مجموعه در مراکز علمی، آموزشی، اعم از حوزوی و دانشگاهی، مورد توجه قرار گیرد.

در پایان از اعتمادی که به اینجانب روا گردید تا به سهم خود دینم را به همایش حوزه‌ی انقلابی ادا نمایم، کمال سپاس و امتنان را دارم و از همه عزیزانی که در این مسیر مریاری

نمودند، مخصوصاً برادر ارجمندم علیرضا رنجبر که اینجانب را در زمینه تایپ و ویرایش این مجموعه یاری نمودند.

علیرضا کریمی

حوزه علمیه قم

اسفند ۹۵